

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.

Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.

Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sinodul archidieceșan.

Măne se va întruni sinodul nostru archidieceșan în sesiunea ordinară din anul acesta. Reprezentanții clerului și ai poporului nostru credincios din archidieceșă se vor întruni măne aici, și vor inaugura activitatea cu invocarea dughului sfânt, și apoi și vor trage seamă cu mersul lucrurilor în archidieceșă în decursul anului 1886.

Consistoriul archidieceșan, ca în toți anii dela introducerea Statutului Organic, va prezenta rapoartele sale despre activitatea diferitelor senat, precum și a plenului, și sinodul va aproba, ceea ce e de aprobat, și va da îndrumări, unde va crede, că trebuie se întrevină pentru o dezvoltare mai cu succes a instituțiilor noastre naționale-bisericesci.

După o stagnare de mai mulți ani, stagnare provocată din constelațiunea de împregiurări neaternețoare de noi, în vara anului trecut s'a întrunit în sesiune ordinară congresul nostru național-bisericesc. Bucuria noastră atunci a fost mare, căci am vădut la un loc pe reprezentanții din întreagă provincia noastră metropolitană, bucuria noastră a fost justificată, căci am vădut, că reprezentanții clerului și ai poporului din metropolia noastră, pîtrunși de greutatea timpurilor, au cautat a delătura cu multă precauțiune, dar totodată cu rară bărbăție, pedecile, cari erau puse în calea progresului în biserica noastră.

O viață nouă s'a observat în întreagă activitatea noastră, o nouă putere ne a însuflețit pe toți, căci am vădut, că suntem pe calea cea bună de a ne desvolta pe terenul constituțional, dela care e condiționată o nouă înflorire în biserica noastră.

Suntem încă, așa dîcînd, numai la început cu toate aședîmintele organice ale bisericei noastre, căci 10—20 de ani în noianul vremilor sunt ca o picătură de apă în mare. Avem trebuință de vreme și de neobosită activitate, deosebită răbdare și mult tact, ca în organismele provădute de Statutul Organic să băgăm viață. Scheletul trebuie bine îmbrăcat, ca să devină aceea, ce trebuie el să fie, trup sănătos, spre a desvolta activitatea preserisă pentru cercul lui de activitate. Trebuie să căutăm, ca jos la parochie să funcționeze regulat organismele provădute în legea fundamentală a constituțiunei noastre bisericesci. Trebuie să căutăm, ca credincioșii nostri din parochie să fie conșcii de drepturile, conșcii de datorințele lor, ca comitet și sinod parochial, conșcii de câmpul cel larg al autonomiei lor pentru întreaga viață din parochie.

Trebuie să căutăm, ca să băgăm viață în organele din protopresbiterat, să punem la cale regulata funcționare a acestora, trebuie să căutăm a străbate la adevăratele cauze, pentru cari organismele dela protopresbiterat în unele părți până acuma sunt numai în Statutul Organic, în realitate însă nu.

Ne va succede cu timpul a aduce la conștiință organele din parochie și protopresbiterat, atunci cu inima liniștită vom putea dîce: organismul bisericei noastre funcționează întru toate regulat, fiecare organ este desvoltat în proporțiunea cuvenită, și funcționează normal în cercul propriu de activitate.

Se înțelege, că toate acestea sinodul archidieceșan este chemat a le îndeplini prin luarea de măsuri potrivite, cari să servească consistoriului de îndreptariu.

Privirea noastră este îndreptată în locul prim asupra institutului archidieceșan teologic-pedagogic, chemat a ne da preoți harnici, învățători harnici, ca acestia apoi să scie îmbrăca în carne scheletul organismelor, de cari am vorbit. Institutul nostru archidieceșan este deci chemat a introduce pe tinerii clerici și pedagogi în viața noastră constituțională bisericească, ca ei apoi ca apostoli ai păcei să scie începe și îndeplini marea operă a regenerațiunei noastre bisericesci. Crescerea în direcțiunea aceasta trebuie să meargă paralel cu predarea învățămîntului din diferitele obiecte, preserise pentru elevii din acest institut.

Învățăturile teoretice trebuie să fie aplicate conform trebuințelor noastre naționale-bisericesci.

Sinodul archidieceșan de mai mulți ani se ocupă cu cestiunea reedificării seminarului. Credem, că va veni vremea, ca el să-și dea seamă și cu disciplina din seminar, cu spiritul, în care se cresce tînera generațiune, și în cât ea se inițiază în viața noastră bisericească, în spiritul ei constituțional, ca eșind din institut să poată îndrepta cele de îndreptat la locul seu.

Relațiunile interne dintre organele noastre bisericesci, relațiunile dintre biserica noastră și dintr-stat, cu diferitele organe ale acestuia, relațiunile dintre noi și confesiunile din patrie, toate acestea vor fi considerate, și noi suntem convinși, că sinodul va scîi pune la cale cele mai eficace remedii, pentru îndreptarea eventualelor neajunsuri.

Salutăm din inimă pe deputații sinodului nostru archidieceșan.

Revista politică.

Pretensiunile maghiarilor în privința compromisului de cuotă au remas zădărnice, pe lângă toate opințiile din partea lor. În ședința hotărîtoare s'a discutat mult și adeseori chiar cu vehemență din ambele părți, până ce în fine desbaterile sub comitetelor de cuotă au avut drept rezultat o înțelegere pe baza statului quo de mai nainte. Ședința a decurs în următorul mod:

Deputațiunea maghiară declară la începutul ședinții, că în cadrul legilor ecizistente de transacție n'a isbutit a afla o formulă potrivită în privința cererei de garanții din partea deputațiunei austriace și că prin urmare în viitoriu precipuul nu va mai avea drept urmare o urcare a finanțelor. Stînd lucrul astfel, delegațiunea maghiară a declarat, că renunță cu totul la pretensiunile făcute în ceea ce privește desființarea precipuului și făcu propunerea, ca cuota ungară, inclusive precipuul, să se statorească cu 30.6%; cea austriacă cu 69.4%. Retrăgându-se membrii sub-comitetului austriac spre consultare, formulară următoarea contra propunere: cuota ungară să se statorească cu 32.2%, ear cea austriacă cu 67.8%. În urma acestei propuneri discuțiunea deveni foarte vehementă și aplanarea se părea imposibilă; în cele din urmă custodele coroanei Slávy, președintele delegațiunei ungare, luând în considerare, că diferența face 1.6 procente, făcu propunerea: diferența aceasta să se împartă așa, ca pe fie-care parte să vină jumătate, și conțelegerea să se efeptueze pe baza statului quo ante. Propunerea s'a primit de toți membrii deputațiunilor și s'a ridicat la valoarea de conclus.

Politica rusească e de tot misterioasă. Era vorba ca Giers să fie decorat cu ocaziunea sîrbătorilor pascilor și să fie denumit chiar de cancelariu imperial. Foile germane aflau prin aceasta o preținie mare în Rusia și „Nord. Allg. Zeitung” nu se sfîia a consacra articli întregi, referitori la politica amicabilă a țarului, dîcînd: că țarul aproabă politica lui Giers și e de tot mulțumit cu desvoltarea afacerilor interne și esterne. Acum aceasta foaie s'a mai domolit tonul. O altă foaie berlineză vrea să scie, că aspirațiunile lui Giers au fost neîntemeiate și că ministrul de externe caută din nou a și da demisiunea.

Se înțelege că față cu nerealisarea aspirațiunilor lui Giers foile franceze deviu din ce în ce tot mai îndrăsnețe — de altcum politica Rusiei chiar față

FOIȚA.

Tesaurul dela Petroasa.

(Urmare.)

Așa dar, în darea de seamă, ce m'ați autorisat a face dinaintea d-voastre, despre îndelunga și voluminoasă lucrare, de care me ocup și pe care me încumetez a o privi de mai nainte ca cea mai temeinică a mea zestre științifică, în această dare de seamă, dîc, am să me silesc a me arăta, și că subiectul merită a fi tractat cu deosebită atențiune și că mijloacele, la care am recurs pentru scoaterea ei la lumină, sunt cele mai de folos, chiar și pentru știința românească.

„Pentru ce oare — poate să me întrebe ori și cine — când ți-ai ales un subiect pentru operați capitală, pentru ce ai dat preferință descrierii și studiarei amenunțite a tesaurului de aurărie antică, aflat din întîmplare, acum 50 de ani, la Petroasa, pe poalele muntelui Istrița, în județul Buzeu?”

La această întrebare, îmi va fi, dîeu, greu a răspunde în mod lămurit.

În trei-deci și atîta de ani am luat adesea peana spre a înjgheba când fapte reale, când studioase plămui, mai totdeauna atingătoare de istoria și de antichitățile patriei.

Pentru ce, dintre toate, mi-am pironit, — ca să dîc așa — mintea mai cu seamă asupra rămășițelor nestimate, pe care până acum dîlnica-mi preocupare le-a scăpat de uitare, mai bine poate de cum a sciut să le ocrotească museul nostru național?

Oare fostu-mi a mintea uimită de acel farmec, pe care basmele bătrănesci îl atribue comorilor ascunse sub pămînt, și cari, prin flăcăriile sinistre se destăinuiesc bieților muritori și-i atrag în mii de primeșdii, îi muncesc cu mii de amăgiri.

Dacă, în dîua de ađi, ne ar fi iertat să avem asemenea iresuri, a-și crede și eu, în urma multelor ponoase și clevetiri, ce a atras asupra-mi acea stăruitoare îngrijire dată, în decurs de mulți ani, „Cloșca cu pui de aur,” a-și crede, că ea s'a legat de mine, ca chiaza rea, spre a nu me lăsa să-mi vîd și eu, ca tot românul, de stăricica și de slusbulița mea.

Eu totuși, mărturisesc, că n'am nici un fel de pică pe biata noastră „Cloșcă;” din contra, păstrez încă speranță — cum am și dîs'o într'o pagină a cărții mele — călea va fi pentru archiologia română tot de așa bun augur, cum a fost odinioară găina minunat de luminoasă, — *conspicui candoris*, — care, din chiar senin, pică într'o dî drept în poala Liviei, tocmai atunci, când soțol acesteia, divul August, avea să devină arbitru suprem al destinelor romane.

Deci, sunt acum nu mai puțin de vre o 22 de ani, de când m'a tot frămîntat gîndul de a pătrunde în tainele istorice și artistice ale acelor nespuse bogății, care din timpi străvechi, a rămas pitulate sub pămînt, într'o țeară, pe care dovețile scrise ale vechimei nu ne o arată nici foarte bogată, nici mai ales înzestrată cu vre o cultură artistică.

Chiar acel caracter așa de original și așa de neusitat al sumptuoaselor noastre monumente, mi-a ațîțat o curiositate escepțională, un neastîmpăr al minții de felul acelora, ce nu lasă pe unii oameni să treacă nepăsători pe lângă o enigmă nedelegată.

Cînd aflăm la noi obiecte antice, asemenate cu alte multe, ce s'an descoperit airea, și ale căror origine, destinațiune, epocă și stil ne sunt de mai nainte cunoscute, le place, negreșit, celor dintre noi, cari avem pornire spre asemenea studii, a-le rîndui printre obiectele analoage din alte părți ale lumii și a face ast-fel loc țării noastre în cutare sau cutare cerc determinat de noțiuni archeologice.

Dar aci, în fața tesaurului dela Petroasa, pozițiunea anticarului era cu totul diferită, mai ales pe timpul, cînd am început investigațiunile mele asupra lui.

Puțini oameni de știință cari, pe atunci îl văduse sau auzise despre dînsul, minunați și poate chiar speriați și inportunați de neobicinuitele-i forme, de strania înfățișare a podoabelor, ce mai rămasese dintr'însul, de neexplicabilele litere și figuri, ce se

cu Franția, încă nici acum nu se poate ști pozitiv. Diuariul „Figaro,” vorbind despre circulara regimului francez către puteri în ceea ce privește expozițiunea universală scrie: În circulara adresată puterilor nu se amintesc despre memorabila și a revoluțiunii franceze. Ambasadorii au raportat despre efectul circularii. Până acum au răspuns afirmativ numai România, Elveția, Portugalia și Sârbia. Rusia a hotărât categoric, ca să nu ia parte nici industriișii fără d'a fi intervenit regimul. Nihilistii se folosesc de ocaziune pentru a propaga ideile republicane în Rusia și le favorizează mult pretenia Rusiei cu Franția.

Poate, că aceasta o face Rusia numai din considerațiuni politice. După cum afirmă mai departe „Figaro” fabricanții din Germania încă nu vor să ia parte. Austro-Ungaria va lucra tot ca și Germania. Englitera încă nu va lua parte în mod oficial, dar vor lua parte industriișii, grupându-se în jurul principelui de Wales.

Jurnalul „Paris” vorbind despre relațiunile între Franția și Germania, scrie sub titlul „Se priveghiem” următoarele: O persoană însemnată ne-a trimis o depeșă la foaie din Germania, în care neindigita, că în Germania se fac mari mișcări și mobilisări de trupe. Aceasta depeșă a fost oprită și nimicită. Aceste împărțări ale depeșii s'au făcut cunoscute însă și granițelor francezi. Sunt deci simptome, că Germania voese să năvălească asupra Franței.

La situațiune.

Cluș, 7/19 Aprilie, 1887.

Avem nemărginit de multă încredere noi românii în puterea de existență a neamului nostru; și nu fără de cuvânt. Un trecut plin de sgușduri radicale, ce s'au urmat în decursul a lor 17 veacuri, de când a început să incolțească sămânța poporului românesc pe poenile bogate ale Carpaților, a trecut pentru noi ca o noapte grozavă, din care sporii la număr, întăriți sufletește și moralicesc am pășit la o nouă viață. În vreme ce urgia veacurilor a ucis o pleiadă întreagă de neamuri, noi nu am perit, ci mai virtos ne-am arătat vrednici de viață, tocmai pentru că am resistat. Subjugați din neam în neam, legați de glia muncă de noi cu sudori, — noi, n'am perit.

Eată cuvântul, pentru care ne'ncredem atât de mult în forța noastră de viață.

Omul prea încrezător în puterile sale este predispus spre neglijență, ori cel puțin neprecauțiune, un lucru acesta, care dacă se resbună în viața indivizilor, cu atât mai virtos aduce de obicei mari desastre asupra unui popor.

Și noi românii dedați din școală, din părinți, din tradițiunile neamului nostru a fi cu puțină îngrijire pentru uneltirile, ce se pun la cale contra existenței noastre, — trebuie să ținem cu deosebire cont de această împrejurare. Să nu uităm, că situațiunea s'a schimbat cu desăvârșire.

Alta este lupta, ce trebuie să susținem azi pentru asigurarea existenței noastre și alta a fost lupta, ce au purtat străbunii nostri.

Sunt altele interesele celor ce ne amenință azi, altele mijloacele lor.

Era o noțiune rudimentară mai de mult, ceea ce numim azi conștiința națională, ba, erau timpuri,

vedeau pe unele din acestea, n'a căutat nici măcar a-și da seama pe ce timp, în ce locuri, și de ce oameni au putut fi fabricate.

Doi țărani din satul Petroasa le aflaseră grămadite sub un bolovan de piatră, în muntele Istrița, unde în vale se afla pe sub pământ ruinele unui castel antic. Erau 22 de bucăți, toate de aur și multe din ele presărate și ticsite cu pietri scumpe de toate fețele, iar mai ales cu grane și cu cristalluri roșii.

Cu totul, trebuie să fi tras tesaurul la cântar cel puțin cât 100,000 de lei în aur.

Țăranii îl ținură ascuns în podul colibeii lor un an și mai bine. Se dice, că într-o zi unul din ei dete o verigă de acelea unui țigan, ca să-i cârpească cu ea o căldare, dar țiganul lapădă veriga zicând, că nu e de aramă bună.

Atunci țăranii își luară seamă și într-o zi de sf. George la 1838, ei vîndură totul pe 4000 de lei vechi în bani, și câte-va scurteici și testemele pentru nevestele lor. Cumpărătorul fu un petrar arnăut, Anastase Verusi, pe care apoi l'am cunoscut și eu. El le fărâma cu toporul, în casa țăranului, le puse în desagi, și prețuind cel puțin valoarea metalului mult mai bine de cât aflătorii primitivi, se apuca îndată a desființa o bună parte din ele.

Când stăpânirea prinse de veste, Banul Mihailache Ghica, pe atunci vornic mare al țerei, abia putu să găsească, ascunse într-o groapă pe malul

când urmele existenței sale nici nu le mai putem indica. În locul ei oamenii aveau îndeplina ei splendore — ceea ce durere azi multor le lipsește — conștiința religiunii, sub forța căreia și jertfiau viața și avutul numai pentru religie și salvarea ei. Și a trebuit o vîrsare de sânge de o jumătate de veac, până când forța eshauriată a făcut să înțeleagă omenimea, că spre salvarea unei învățături atât de ideale și morale ca ceea a Mântuitorului, — spada și focul au fost mijloacele cele mai rău alese.

S'a făcut pace.

Cultivarea conștiinței religioase s'a lăsat tot mai mult și mai mult în grija unei propagări pacifice conform firii sale.

Efectivul puterii sale a început să-l aplice oamenii acum pentru închiegarea și susținerea comunității lor sociale, pentru patrie, pentru stat. Turcii sunt alungați din lagărul lor de lângă Viena, scoși din capitala Ungariei, bătuți până afară de granițele imperiului. Spre asigurarea păcii interne și a întregității statului se înființează granițele militare. Polonia în veci periculoasă prin neliniștile sale interne pentru statele vecine, se dărăbuesce și se incorporează la cele trei state învecinate. Washington eluptă dreptul de existență ca stat al coloniilor engleze din America de nord.

Și cum se desvoaltă aceasta nouă direcțiune de viață socială? Oamenii ajunși parte prin meritele strămoșilor lor, parte prin noroc ori întâmplare la avuții, la titluri boeresci exploatează ținuturi întregi de dări în bani, în produse, în sânge și cu masele aceste brute lucrează ca cu o unealtă oarbă spre ajungerea scopurilor, ce urmăreau. Masa cea mare a poporului n'avea nimic al său. Casa, masa, bucatele, totul era proprietatea domnului, care-i putea lua chiar și viața, după bunul său plac, respătindu-o cu câțiva „zloți răi.”

Așa a fost în era feudalismului, în care poporul nostru era numai în masa cea brută reprezentat, domnii feudali, erau „domni” și nu români. Poporul era exploatat, asuprit, persecutat, — dar nu pentru naționalitatea sa, — căci ungurii întocmai așa o pățiau, — ci pentru ca de frică să muncească cu atât mai mult pentru domnii risipitori. Tocmai aceasta stare, susținută în cercul mărginit, în care și consumă dările, îi făcea imposibilă lăpădarea de limba, de tradițiunile sale

Românul a dovedit deci o vîjnoșie în existența sa.

Ca ori ce stare anormală și feudalismul a trebuit să dispară din arena vieții popoarelor.

Idea de egală îndreptățire, de libertate și naționalism au fost rezultatele reacțiunii grozave, care a nimicit sistemul feudal cu toate teroarele sale. Pornit curentul din Franția la finea veacului trecut, abia în cel de față a străbătut până la noi, unde azi ne conduce în lupta noastră pentru existență.

Și lupta aceasta nu mai e o luptă fizică. Ea este o luptă cu idei, sentimente și convingeri. Interesul combatanților nu e, a ne exploata avutul, ci din contră prin prețul unei bune stări, ce ni se pune în vedere, — a ne ucide încetul cu încetul germinale conștiinței noastre de rasă, cu scopul sporirii contingentului propriu. Căci cu cât mai considerabilă este astăzi suma numerică a unui popor ca noțiune etnică, cu atât mai multe cuvinte de existență și viitoriu are.

Călnăului, cele 12 bucăți fragmentate, ce au fost aduse curînd după aceea în muzeul din București.

De prisos a ve aminti, dl. cum, de aci, din însuși acest palat, unde ne aflăm, le-a furat într-o noapte, la 1875, faimosul Pantazescu, care le-a stricat și mai rău, după ce eu puseseam, să le mai restaureze ceva, când au fost duse în Paris ca să figureze la expozițiunea universală din 1867, și apoi în Londra, la South-Kensington Museum.

Pe atunci și chiar ceva mai înainte, la 1865, m'am grăbit a comunica prin graiu, Academiei de Inscriptiune și Belle-Litere din Paris, astfel cum fac azi dinaintea d-voastre noțiunile, ce adunasem până atunci asupra acestor prețioase monumente.

De atunci încoace pot dice, că nu s'a trecut an nici lună din viața mea, fără să nu adaug ceva la acele cunoștințe.

La 1868, am resumat într-o notiță, tipărită în limba franceză, ideile, ce-mi formasem despre caracterele și originea probabilă a tesaurului nostru.

Dar, gândul meu a fost pururea de a desvolta din ce în ce mai mult acele schițe, de a tipări, când vom putea, rezultatele studiilor, ce făcusem prin autorii vechi și moderni, și acela al comparațiilor, ce stabilisem prin numeroase muzee și colecțiuni din străinătate.

De câte ori mi s'a înfățișat prilejul, am scris și am vorbit românesc despre curioasele podoabe ale muzeului nostru. Le am reprodus prin frumoase

Va să dică alte interese, alte mijloace!

Urmează cu o firmă consecuență logică din cele espuse, că ar fi o lipsă deplină de tact, a ne încrede în forța noastră de existență și a sta liniștiți în lupta acestui curent. Toate puterile trebuie să ni le încordăm, dacă voim să ne asigurăm existența națională.

300,000 fl. v. a. a votat „Kulturegylet”-ul pentru înființarea de parochii, școli, asile de copii, toate maghiare, în locuri, unde ne știu pre noi mai slabi.

Situația e clară. Și ce putem noi face în fața ei? Să dăm și noi 300,000 fl. spre paralisarea acestei acțiuni nu o putem face, suntem sêraci, și n'avem de unde. Pănea de toate zilele abia putem să ne-o agonisim. Dar chiar dacă mijloacele ne ar permite, nu e lucru moral să nîsuim — fie și sub masca culturii, — spre nimicirea unei individualități naționale.

Dar un lucru putem face și acesta la tot cazul trebuie să-l facem, adică: Să ținem în evidență acest curent bolnăvicios.

Cunctator.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Din părțile Hațegului, 8 Aprilie, 1887. Domnule redactor! Dați-mi voe să ve împărtășesc unele împrejurări din aceste părți romantice.

Vre o câți-va ani sunt, de când petrec și eu aicea, pela Huniădoara, și cu nerăbdare am tot așteptat, să se dea publicității câte ceva despre afacerile cele mai însemnate bisericesci și școlare de prin părțile acestea; dar n'am cetit în această privință nici de bine, nici de rău, se pare, că pe aici toate și au cursul lor normal.

Nu e însă așa! pe aicea încă se desvoaltă afacerile bisericesci și școlare adeseori chiar în detrimentul confesiunii și naționalității noastre.

Comuna bisericască „Huniădoara” a devenit vacantă încă prin Novembre anul 1885. Alegerea pentru întregirea acestei parochii s'a făcut pela începutul lui Decembre anul trecut; și s'a fost ales un candidat destul de vrednic pentru această chemare.

S'a ales adică George Oprea, învățător diriginte în Orăștie, cler. abs. și maturisante, om, care a dat dovezi foarte mulțumitoare pe terenul instrucțiunii dela absolvarea cursului clerical în tot locul, unde a fost aplicat.

Interesele însă astăzi în tot locul și-au rolul, și astfel încă înainte de alegere s'au format și aici două partide în popor, cari se luptă cu vehemență și pasiune una contra celeilalte. Aceste neînțelegeri iau dimensiuni tot mai mari, urmări bune, — ca tot ce și are isvorul în pasiune — nu vor avea, și e de temut, că se vor sfârși în defavorul bisericii noastre. Ar fi bine, când s'ar pune la o parte interesele de ori ce natură și s'ar avea în vedere numai adevăratul interes al bisericii.

O stare anormală în ceea ce privește afacerea școlară avem în comuna Săncraiu.

O parte din locuitorii acestei comune au fost devastați prin foc în vara anului trecut, și încă chiar după seceriș, când economul își are o parte din produsele sale acasă. Din cauza aceasta nenorocirii au rugat pe învățător să le ierte salariul, respective repartitia. Respectivul învățător s'a învoit ca să-i plătească preste un an doi, după ce se vor

gravuri; le-am alăturat de tot ce se vede mai mult sau mai puțin analog prin alte localități.

Ce să ve mai spun, d-lor colegi? Din și în și mai mult am făcut loc „Closcii cu pui” în mintea mea. Am adăpostit-o, am găzduit-o într'ensă și am așezat-o acolo ca și la dînsa acasă.

Iată de ce am și cutezat a dice dela început, că dându-ve seama de lucrarea, care dela un timp încoace a devenit la mine gîndul și munca de toată ziua, și espunînd dinaintea d-v. însemnătatea, ce o a dobîndit pentru mine, îmi pare, că vă vorbesc ca și „pro domo mea.”

De cum va m'ar cerceta cine-va de aproape, și m'ar întreba, dacă merită tesaurul dela Petroasa atîta atențiune, atîta lucrare, atîta stăruință, atîta cheltuială, eu i-ași răspunde într'ast fel:

Iea aminte: să afli în țeară la tine bogate rămășițe ale unei arte, care, prin forma ei originală prin unele ca. actere cu totul speciale, prin procedări tehnice nouă, se distinge de artele, ce a produs mai toate monumentele din alte țări; să recunosc prin studiu și comparațiuni, în rămășițele acelei arte locale, epoca, ca și precisă a fabricanților; să constăți că, la un moment dat, țeara ta a produs lucrări de arte, dacă nu de o perfecțiune clasică, dar de o neasemuită bogăție; — oare, nu sunt acestea rezultate destul de coveșitoare spre a umple de mulțămire și de zel pe un scrutațot al vechilor noastre datine pămîntenesci?

(Va urma)

mai recrea de perderile suferite, dară la micșorarea salariului nu se poate învoi; de oarece și el a fost păgubit prin foc și aceasta nu o permite nici legea. — Poporul nemulțămît cu aceasta procedură a învățătorului — învățați de rău voitorii neamului nostru — au așternut o petițiune la inspectorul regiu de scoale din Deva, prin care au cerut să prefacă școala noastră confesională în școală comună, cugetând, că prin aceasta vor scăpa de învățătorii și de susținerea școlii. Inspectorul regesc de scoale numai decât a ordonat, ca să se închidă școala, și în această stare a rămas toată iarna; ordinând ca pruncii să cerceze de o camdată școala comună din Nădăștia inferioară.

După multă rugare prin intervenirea domnului protopresbiter concernent, a succed învățătorului a dobândi concesiune dela dl inspector, ca să poată începe eară școala.

Nu mai suferă îndoială, că mai ușor s'ar putea delătura astfel de neînțelegeri prin energica intervenire a preotului, de oare-ce pe aicea, unde poporul este foarte înapoiat în cultură, preotul este totum factum în cestiuni bisericesti și școlare. Cu durere trebuie să constat însă, că — onoare puținelor excepțiuni, — o indolență necualificabilă caracterizează pe preoșimea noastră din părțile acestea în ceea-ce privește învățământul popular, considerându-o toată afacerea școlară numai de sarcină dar nu și de o datorință către neamul nostru.

În zilele trecute au cercetat pe aici școlarele comunale și cele de stat sub-inspectorul școlarilor Molnár Sándor, și cu acest privilegiu n'a trecut cu vederea nici școlarele confesionale, și aproape în tot locul a dat expresiune nemulțămirei sale, spunând franc, că va face arătare la locurile competente. Cumcă serăcia e mare, nu mai suferă îndoială, dar indolența e și mai mare, și până când numai ne vom tot plânge, și vom sta cu mâinile în sân, lucrurile nu se vor îndrepta. I. N.

Varietăți.

* (Maiestatea Sa în Ardeal.) Din Timișoara s'a răspândit știria, că Maiestatea Sa cu ocaziunea manevrelor finale, ce se vor face între corpurile din Timișoara și din Sibiu, va veni în Transilvania.

* Regele și regina României vor sosi la Mehadia în 16 l. c. spre a visita pe împărăteasa Austriei. În hotelul „Francisc Iosif” se fac mari pregătiri, pentru că aici vor descinde înălții oaspeți. Împărăteasa va reîntoarce visita părechei regale la Sinaia.

* (Festivitate în Brașov în onoarea episcopului Popasu.) „Gaz. Trans.” scrie: Cu ocaziunea jubileului de 50 ani ai preoșiei Ilustrității Sale D-lui Ioan Popasu, episcopul Caransebeșului, „Biserica sf. Nicolae din Brașov,” unde și-a început pentru prima dată cariera de paroh, aranjează o festivitate în onoarea Ilustrității Sale cu următorul program: 1.) Duminecă în 12 Aprilie a. c. la 9 oare a. m. serviciu divin în biserică sf. Nicolae din Prund, după care va urma o cuvântare ocazională de parochul V. Sfetea. 2.) La 10^{1/2} oare a. m. se va aduce un brad de cătră juni, care după sfințirea apei se va plânta în curtea bisericești susnumite și va purta numele Ilustrității Sale. 3.) Seara la 7^{1/2} oare muzica va face „Reveib” prin ulița Furcoaei și va trece peste Prund și prin ulița mare și se va opri înaintea Gimnasiului mare iluminat, unde va face serenadă dela 8—10 oare seara. Acî se va ține și o vorbire festivă de A. Vlaicu prof. com. 4) Luni 13 Aprilie a. c. la 9 oare a. m. serviciu divin în biserică sf. Nicolae din Prund, la care vor asista toți școlarii români din Brașov dela toate școlarele și parochiile împreună cu corpul didactic. După serviciul divin Dl. prof. Dr. V. Glodariu va ține o cuvântare în biserică. *Comitetul arangiator.*

* Cestiunea regulării granițelor între Ardeal și România s'a terminat de cătră comisiunea, care a fost însărcinată cu aceasta lucrare; mai rămâne ca protocolul să se semneze de cătră ministrul de externe din Viena și din București.

* (Conferință.) După cum se aude în luna viitoare se va ține în Viena o conferință a reprezentanților bisericești ortodocși din monarhia noastră. În această conferință se va discuta și consulta asupra cestiunii de întărire și proșperare a acestei biserice. Cu aceasta ocaziune se va prezenta o promemorie redigată în limba rusească, despre starea credincioșilor ortodocși din Austro-Ungaria.

După o depeșă din Petropole în conferința societății slave, espuse principele Waszintschikon, după unele informațiuni ale sale, rezultatele eștrăordinare a propagandei catolice și protestante în peninsula balcanică. Mijloacele cele mai puternice sunt esceleutele institute de învățământ, prin care prosperează

cu pași gigantici. Poporul de pe peninsula e un pământ roditoriu pentru ortodocșie, pentru aceea este de lipsă întemeierea de școli ortodocșe prin inițiativa privată.

* Între Austria și Grecia s'a încheiat convențiune provisorie. Proiectul de lege va intra în vigoare îndată ce se va supune camerei, care de bună-samă va vota convențiunea.

* (Procuror reg. dejudecat la închiisoare.) Tribunalul reg. din Becicherecul-mare a fost judecat pe procurorul regesc de acolo Alecsiu Almăsi pentru defraudare la închisoare pe 6 ani, și tabla reg. a întărit aceasta sentință.

* (Afacerea „junilor” în Brașov.) Hotărîrea tablei asupra junilor, cari fuseseră urmăriți și condamnați de judecătoria de cerc și de tribunalul din Brașov pentru purtarea pancicelor tricolore la Pascile din anul trecut, anulează amândouă sentințele judecătorilor din Brașov și avizează această afacere *competinții autorității politice*, deoarece fapta punibilă comisă nu cade sub dispozițiunea legii de contravențiuni (transgresiuni) (art. de lege XL: 1879, § 36) ci formează numai o contravențiune a ordinațiunii ministeriale Nr. 62,693/1885 și contravențiunile de ordinațiuni ministeriale se cuvin înaintea forului autorității politice.

* (Frecuența Universității din Viena.) La universitatea din Viena s'a înscris în anul acesta 6125 de ascultători, așa încât numai pe timpul lui Măximilian I a mai fost cercetată de un număr așa mare de studenți. Unversitatea din Viena este astăzi cea mai cercetată dintre toate universitățile din lume. Preste 100 americani, și mulți tineri chiar din Australia certează aceasta universitate.

* De dragostea prea mare a cehilor cătră maghiari foile cehe vestesc maghiarilor, că ar face o mare plăcere cehilor, dacă n'ar mai visita băile boeme dela Carlsbad, Marienbad și dela Teplitz.

Episcopul sârbesc din Pakracz, **Nicanor Gruici**, consilier intim și proprietar de crucea mare a ordinului Francisc Iosif, după un morb greu și îndelungat a reposat în 8 a curente în etate de 77 ani. El a fost un bărbat cu înaltă erudițiune, dar arogant, îndrășneț și provocătoriu. Pe la anii 1848—1853 era mâna dreaptă a patriarhului Raiacici, ear mai târziu a fost administrator al scaunului metropolitan sârbesc din Carloviț. Reposatul era în toată viața sa preocupat pentru națiunea sa sârbească aproape până la fanatism; de aceea în cestiunea regenerării noastre naționale-bisericesti nu era de fel amic al românilor. — Dumneșeu s'e-l erte!

Loc deschis.)*

Sânte-jude, Martie, 1887.

Domnule Redactor! Necesitatea de a spori poporul nostru isvoarele de traiu și de venite, me face să vorbesc earăși despre industria de casă. Am arătat de atâtea ori în coloanele ăuarelor foloasele cele mari, ce rezultă din lăpirea industriei de casă între poporul nostru.

După părerea mea, mijlocul cel mai bun de a o lăși ar fi ca, pe lângă alte studii obligate, să se propună industria de casă în școlarele noastre populare elementare, în seminare și în toate preparandiile ca studiu obligat. În aceste institute de învățământ generațiunea tinăra a poporului nostru încă din frageda ei etate, s'ar deprinde în activitate, așa, cât mai târziu industria de casă s'ar estinde în toate părțile printre poporul nostru.

Prin asemenea procedere poporul, deși cu mari greutăți, se poate capacita să îmbrățișeze măestrii folositoare pentru bunăstarea și înflorirea sa materială.

Prin asemenea procedere, generațiunea tinăra va îmbrățișa industria mică de casă, și perfecționându-se în aceasta, mai târziu și generațiunea a doua va îmbrățișa în mai mare număr și alte industrii mai mari d. e.: ciobotăria, jocăria, croitoria, rotăria, măsăria, ceasornicăria, argintăria, aurăria, făurăria, pelăria ș. a. de acestea.

Poporul, din al cărui spate trăim, ascultă, învață și face toate, spre binele și fericirea lui, numai dintre toate învățători, preoți și tot românul cu carte, care locuesce în mijlocul poporului, să năsiască din toate puterile și la toate ocaziunile, în școală, în biserică, în adunări, la petreceri și unde se poate lumina poporul prin es-mples vii despre folosul măestriilor.

Poporul, fiind luminat și în stare materială bună, se va cugeta a ridica școlae și biserice frumoase, va ridica salarele învățătorilor și preoților din propria sa voe.

*) Pentru cele publicate sub această rubrică redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Eu de câțiva ani m'am năsuat a face cursuri de industrie cu propunere gratuită, numai și numai s'e-mi pot câștiga mai mulți apostoli și conșoți, ca în viitor cu puteri unite să putem lucra spre ajungerea acestui scop măreț: aducerea poporului la o stare materială mai bună.

Precum în anii trecuți, așa și în anul acesta, m'am decis a mai deschide un curs de industrie, în Sânte-jude, începând dela 1-a până la 31 August st. n. a. c. pe lângă următoarele condițiuni:

a) Propunerea studiului de industrie o voi face gratuit; b) participanții vor avea a trimite pentru materialul și recuisitele de lipsă 5 fl. până la 1 Maiu a. c. pentru vipt, cuartir. și cele de lipsă, precum: spălătul și vestmintele de pat, cei ce vor voi să fie la mine în vipt vor avea a plăti anticipative numai 15 fl., ear cei ce vor vrea prevedere viptuală mai bună, precum și cuartire separate, vor avea a plăti tot anticipative 20 fl. v. a., fiindcă în anul trecut am avut mare daună, din justa cauză, că nu am calculat bine întreprinderea participanților.

Pe lângă toate acestea vin a aduce la cunoștință onorabilului public român, și a recomanda pe următorii dñi învățători și conșoți de carieră, cari sunt capabili a lucra industriei de casă, în urma cursurilor suplimentare de industrie, ținute în Sânte-Jude în anii trecuți:

a) Gavrilă Mănuștereanu învățător în Arghiriș, protopresbiteratul Clușului, cu speșele tractului; Nicolau Trîmbiționiu inv. în Grădișce prot. Ulpiei Traiane; Aureliu Rusu inv. în Sucutard prot. Secului; Georgiu Moian inv. la școala de fete în Brașov; Candid Mușlea inv. în Brașovul-vechiu; Ioan Decan inv. în Cut prot. Sebeșului; Georgiu Bergheanu inv. în Teaca prot. Fărăgăului; Ioan Breteanu inv. în Veresmort, comitatul Sat-marelui; Simione Varvu inv. în Cojocnei; Cojocnei; Ioachim Lucăciu inv. în Morlaca, prot. Morlacei; Vasiliu Martin inv. în Băgău, prot. Aiudului; N. N. profesor în Arad; Ioan Rusu inv. în Velcheriu, prot. Pogăcele; Basiliu Capăneanu inv. în Chimitelnic; Costan Stan inv. în Tulghișiu, prot. Giurgeului; Teodor Negruț inv. în Ludoș, prot. Ludoșului; Gavrilă Botarla, inv. în Sicumic (Sicuțu), Gavrilă Botărlă și Ioane Rusu inv. cari din îndemnul și bunăvoința d-lor au participat la cursul din vara trecută cu speșele d-lor proprii. Ioane Boeriu inv. în Gherla, și de present profesor de industrie de casă la preparandia din Gherla; și în fine pe toți învățătorii eșii din preparandia Gherlei, începând din anul școlastic 1883 și pană în anul expirat 1886. Unii atât dintre dñii învățători și participanți la cursurile suplimentare de industrie, ținute în Sânte-Jude, cât și dintre dñii preparanți eșii din preparandia Gherlei sunt cu mult mai versați în însușirea industriei de casă decât mine; mărturisesc, cum că eu însumi de multe ori sum silit a imita lucrurile, ce de present le pregătesc învățăceii mei. Avem dară bună speranță a vedea în viitor ceva sporiu în industria de casă.

Rog cu tot respectul pe toți frații învățători, cari știu industria de casă, să binevoiască pentru binele și înflorirea poporului nostru a deschide fiesce-care câte un curs de industrie în feriile din vara viitoare, ca să se înlesnească călătoriile și speșele fraților învățători, cari încă nu știu industria de casă.

La lucru dar, fraților, toți din toate părțile, și cu ajutorul lui Dău ne vom ajunge scopul.

Rog cu tot respectul pe toate ăiarele noastre românesce să cuprindă în coloanele sale acest anunț al meu.

Petru Grama,
învățătoriu popular și de industrie.

Prețul cel eștin le-a făcut înaintea tuturor cu trecere și între altele dătoresc mulțămită și acestei împregiurări pilurile de Svitsera ale farmacistului R. Bradt, pentru întrebuintărea lor plăcută de astăzi ca medicină casnică în contra conturbărei mistuirei și a nutrire. Se poate primi o schatue cu 70 cr. în farmacia. Se atrage atențiunea asupra crucei albe în pământ roșu cu iscălitura R. Brandt.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 21 Aprilie n. 1887.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur austriacă	113.10	113.—
Renta de a. r. ung. de 4%	102.05	102.10
Renta ung. de hârtie	88.95	98.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	98.70	98.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	127.20	127.—
blig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	116.—	115.50
Obligațiuni ung. de reșcumpărarea decimeii de vin	98.75	99.—
Obligațiuni urbariale transilvane	104.50	104.50
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	104.50	—
Acțiuni de bancă austro-ung.	876.—	875.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	288.—	288.75
Acțiuni de credit austr.	284.—	184.50
Sorți de regularea Tisei	124.40	124.50
Sorți ungu ești cu premii	120.50	120.—
Sorți de stat dela 1860	135.25	134.—
Împrumutul drumurilor de fer ung.	150.25	150.—
Serisuri fonciare ale institutului „Albina”	—	101.—
London pe (poliță de trei luni)	126.85	126.80
Gulbin	5.96	5.93
Napoleon	10.04	10.01
100 marce nemțești	62.30	62.25

Nr. 350

[1578] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan pre lângă parochul Teodor Pulca din Criș, cu filiile Cloasterf și Meșindorf, protopresbiteratul Cohalmului, în sensul venerabilei ordinațiuni consistoriale ddto 22 Iuliu 1886 Nr. 3824 B., prin aceasta se scrie concurs nou cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

- a) porțiunea canonică de 8—9 jugere aduce un venit anual de 150 fl.; v. a.
- b) simbria dela popor din materă și filii 150 ferdele computeate în bani 150 fl. v. a. anual;
- c) venitele dela îngropăciuni, sărindare, cununii și botez; apoi venitele din S. S. Păresemi și dela Pasci, computeate toate la olaltă, aduc un venit anual de 60 fl.;
- d) Lemne pentru foc, venitul dintr-o grădină bisericească și din cimiteriu, dreptul la ghindă, aduc un venit anual de 40 fl.

Toate venitele acestea computeate la olaltă aduc un venit anual în suma de 400 fl. v. a., din care fitoriul capelan va avea jumătate, cu prospect pentru ocuparea postului învățătoresc.

Doritorii de a compete la acest post, se-și aștearnă cererile lor concursuale instruite conform legilor în vigoare până la termenul mai sus indicat la subscrisul.

Cohalm, în 1 Aprilie, 1887.

Pentru comitetul parochial respectiv.

Nicolau D. Mircea,
protopresbiter.

Nr. 581

[1579] 2—3

CONCURS.

Spre întregirea stațiunii de paroch în materia Vargiaș cu filiile: Olestelek, Saldabus, Bațanii-mari, Bațanii-mici, Hermanul-unguresc, Fulea și Bărdut în protopresbiteratul Cohalmului, se scrie concurs nou cu termenul de 30 de zile dela aparițiunea acestui concurs.

Emolumentele sunt:

1. Casă nouă de locuit în materă cu superedificatele pentru economia de câmp.
2. Dela 181 de familii din materă și filii 195 ferdele de bucate.
3. Din materă 43 cară de lemne de foc, anual.

4. Venitele de sub epitrafir dela botez, cununii și îngropăciuni.

Toate acestea emolumente la olaltă computeate dau un venit anual de 300 fl.

Doritorii de a ocupa aceasta stațiune vor avea a-și așterne suplicile lor de concurs instruite în sensul statutului organic și al regulamentului pentru parochi, la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul de nou deschis, cu aceea: că individul, carele va avea voie a ocupa această parochie e neapărat de lipsă a cunoasce bine limba maghiară.

Cohalm, în 1 Martiu, 1887.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Nicolau D. Mircea,
protopresbiter.

Nr. 390

[1581] 1—3

EDICT.

Maria Ioan Stoica gr. or din Mohu, carea de 5 ani și-a părăsit cu necredință pe legiuitul ei bărbat, Ioan Nascu asemenea gr. or. din Mohu, prin aceasta se citează a se infățișa înaintea subsemnatului în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră cererea de divorț a bărbatului se va pertracta și decide din motivul pribegirii femeii aici curentate.

Scaunul protopresbiterat gr. or. al Sibiiului, ca for matrimonial de prima instanță.

Sibiiu, 17 Faur, 1887.

Simeon Popescu,
protopresbiter.

Nr. 342

[1580] 1—3

EDICT.

Laurian Domide Morariu gr. or. din Borgo-Prund, care de trei ani și-a părăsit cu necredință pe soția sa leguită Iftinia Dănilă Nap, gr. or. din Borgo-Suseni, se citează prin aceasta a se presenta în termen de un an și o zi dela prima publicare a acestui edict înaintea subsemnatului oficiu protopresbiterat, căci la din contra cererea de divorț a soției sale se va pertracta și decide și în absența lui.

Borgo-Bistrița, 9 Aprile, 1887.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Bistriței.

Simeon Monda,
protopresbiter.

Nr. 131

[1577] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch Ioan Doican din comuna Sebeșul inferior, protopresbiteratul Avrigului, prin aceasta se scrie concurs, conform încuviințării Preavenerabilului consistoriu archidiececan din 10 Februaru a. c. Nr. 268 B. cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Dotațiunea împreună cu acest post este jumătate din venitele parochiei de classa a treia, Sebeșul inferior.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și subșterne cererile concursuale instruite conform dispozițiunilor statutului organic și regulamentului pentru parochii din 1878 la oficiul protopresbiterat gr. or. al Avrigului (posta Avrig, Felek,) până la termenul sus-indicat.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiterat al Avrigului.

Avrig, 16 Martiu, 1887.

Ioan Cădea,
protopresb.

Domnul Fragner, Praga!

Cred că e datoria mea a ve înștiința că de doi ani întrebunț preparatul d-voastre balsam de viață al Drului Rosa, care în călătoriile mele, în diferite climate, are o influință binefăcătoare. Ve rog deci a-mi trimite patru sticle mari la Semlin. Proxima mea călătorie va fi la Vidin, Giurgiu și Galați, unde balsamul Dr. Rosa 'mi e indispensabil.

Cu profund respect Toma Turinaz,
Conducător la societatea navigațiunii pe Dunăre, la Semlin.

Mijloc grabnic și sigur pentru boale de stomach și consecințele lor.

Conservarea sănătății

se bazează numai pe conservarea și promoțiunea unei digestiuni bune, căci aceasta este condiția fundamentală a sănătății și a unei stări corporale și spirituale. Cel mai bun medicament de casă pentru regularea mistuirii spre a obține o compoziție de sânge adevărat, pentru depărtarea părților sângelui stricat și rău, este mult cunoscutul și plăcutul

Balsamul de viață al Drului Rosa.

Acesta, e preparat din plantele cele mai bune și mai vindecătoare, este probat ca foarte esceleute la toate boalele digestive, adică la lipsă de apetit, răgăială cu acrimă, flatuosități, vărsături, dureri de stomach, cărcei de stomach și prea îngreunarea lui cu bucate, flegmă, hemoroide, boale femești, ipohondrie, melancolie (în urma conturbațiunii digestiunii); acesta împropăștează întreaga activitate a mistuirii, produce sânge curat și sănătos și redă corpului bolnav puterea și sănătatea de mai înainte. În urma acestei însușiri esceleute, acesta a devenit un medicament de casă sigur și probat poporal, dobândind o întindere universală.

1 sticlă 50 cruceri, o sticlă dublă 1 fl. v. a.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziție. Balsamul la cereri francate se trimite în toate direcțiile pentru plata prin mandate postale.

Pentru de a depărta falsitatea

fac pe toți băgători de seamă la aceea, că fie-care sticlă pregătită de mine după prescrierea originală.

Balsamul de viață al Drului Rosa

pe o parte e imprimată în sticlă cu firma mea și cu legala lipire a marcei (vultur cu literele „Dr. R.“ în scutul de piept) — pe partea diametral opusă însă cu decorațiuni puse una lângă alta, și prin mijlocirea unui dop de metal, pe care se află împreună marca, se astupă. Sticlele sunt învăluite în anuniurile de întrebuințare. Pachetarea se face în carton vînăt, care e scris pe părțile longitudinale cu

„Balsamul de Viață al Drului Rosa“

din farmacia „la vulturul negru“ a lui B. Fragner, Prag Nr. 205—III, și e în limba germană, boemă, maghiară și francesă, ear muchile sunt provechute cu chipurile legale ale marcelor.

Ori-ce preparat lipsit bater numai în parte de vr'unul din lucrurile espuse, se se considere de fals.

În original se află: Balsamul de viață al Drului Rosa în principalul depot al fabricantului B. Fragner,

apotecă la Vulturul negru, în Praga, cornul dela Spornergasse 205—III și în depozitele mai jos însemnate
Sibiiu: Karl Müller, apotecar, W. F. Morscher, apotecar; — Cluș: Johann Wolff, apotecar, Nicolau Szék, apotecar, Adolf Valentini, apotecar; — Brașov: Eduard Kugler, apotecar; — Torda: Gabriel Wolff & Sohn, apotecar.

Toate apotecele din Austria, au în depozit acest balsam de viață.

Tot acolo se află:

Alifă de casă universală din Praga.

Mijloc sigur și probat pentru vindecarea tuturor inflamațiilor, rănilor și umflăturilor.

Aceasta se întrebunțază cu succes sigur la inflamația, oprirea laptelui și împietrirea pieptului femeilor la înfărcarea copiilor; la abscese, umflături sangulare, besicute purioase, la umflăturile unghiilor, la așa numitul vierme la deget, la petrificațiuni, umflături de ghinduri, la perios, la umflături reumatice, inflamații cronice la gleznele picioarelor, la scrintelă, la asudarea picioarelor și ochiuri (bătătură), la mâni crepate, la umflături provenite din împunsătura insectelor, la răni purioase, rac, aprinderea periosului etc.

Toate inflamațiunile, petrificațiunile și umflăturile se vindecă în timpul cel mai scurt; dacă rana are deja materie în timp scurt se vindecă după ce s'a tras toată aceea materie.

O doză mică 25 cr., una mare 35 cr.

Prevenire!

Trăg'nd atențiunea, că acest mijloc de cură se imitează adese ori și în diferite moduri, me ved obligat a face pe toți atenți, că această alifă de casă din Praga după adevăratul original numai eu singur o produc și că se află umplută în dose galbene de metal, care pe capac are depusă marca aceasta pe lângă aceea încă scris cu negru „Alifă de casă universală“ din Praga B. Fragner, farmacia „vulturul negru“ Praga Nr. 205—III în limba germană și boemă. — Dosele se învăluie în hartie roșie, care arată întrebuințarea (în 9 limbi) și e provechută în carton vînăt pe care afară de marcă se află pe partea de deasupra imprimat Alifă de casă universală din Praga etc. în limba germană și boemă.

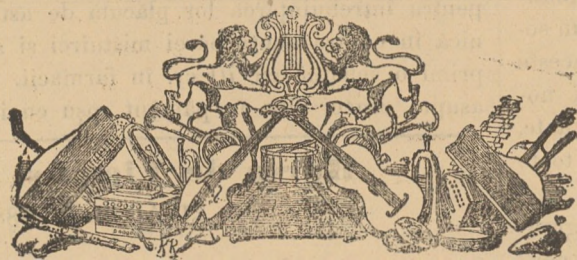
De cumva P. T. cumpărătorii va afla altă împachetare a doselor de cât, care e descrisă, preparatul se se privească de fals și se se retrimită.

Balsam de aud.

Cunoscut ca mijlocul cel mai nimerit și mai eficace pentru vindecarea auđului greu și dobândirea auđului pierdut de tot.

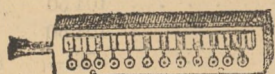
O sticlă 1 fl. v. a.

[1528] 6—20

Sternberg Armin

Fabrică pentru instrumente musicale, Budapesta VII Bezirk, Kerepesi-ut Nr. 36.

Fabricațiune și mare magazin de
instrumente cordale, pentru batere și suflare,
numai de calitate escelentă.

Nou! flauta-harmonică

cu 12 clape, tonuri foarte încântătoare, pentru ori cine, tinăr ori bătrân, îndată poate cânta. Prețul 2 fl.

Mare magazin de Ariston, Xiophon, Orpheus, Symphonion cu notele lor. Reparaturile se efacează iute, bine și efin. Instrumente vechi se cumperă. Cataloge mari, ilustrate cu circa 300 de ilustrațiuni la cerere se trimite gratis și franco. Pentru harmonică și harmonium Preț-curante separate cu ilustrațiuni.

[1582] 1 12